

MESTNA OBČINA MARIBOR
MESTNA VOLILNA KOMISIJA
Ulica heroja Staneta 1, 2000 MARIBOR

Datum: 21. marec 2013

CENTER ZA DRŽAVLJANSKO VZGOJO
Ribičeva 30
2341 LIMBUŠ

**ZADEVA: ODGOVOR NA POROČILO MONITORINGA LOKALNIH VOLITEV ZA
ŽUPANA IN ŠTIRIH PREDSTAVNIKOV MESTNEGA SVETA**

Mestna volilna komisija (v nadaljevanju MVK) je z veseljem in zanimanjem pregledala vaše poročilo. Ob tem MVK prvotno ugotavlja, da je navedena nevladna organizacija monitoring izvedla korektno in strokovno ter kot tako sprejemamo tudi obravnavano poročilo.

MVK je ob lastni kontroli volišč in volilnih odborov na voliščih ugotovila nekaj enakih nepravilnosti na voliščih, kot jih navajate pod poglavjem ugotovitve izvedenega monitoringa. Menimo pa, da gre v danem primeru predvsem za kršitve tehnične narave, **ki nikakor** ne predstavljajo »grobih kršitev volilne zakonodaje«, kot navajate v vašem poročilu pod navedenim poglavjem. Gre za kršitve tehnične narave, ki v nobenem primeru (na nobenem volišču) niso vplivale na izid (vsebino) glasovanja. Pod navedenimi kršitvami se v monitoringu navajajo »4 x volilne skrinjice so bile brez pečatov (varnostnih nalepk), 3x zasebnost volivca na volišču ni bila zagotovljena, 1x VO ni imel

volilnega zapisnika....«. Drži, da na nekaj voliščih (MVK je ugotovila pet takih volišč) volilne skrinjice niso bile ustrezno zapečatenе s priloženimi varnostnimi nalepkami. Pri tem velja dodati, da je pečatenje volilnih skrinjic z varnostnimi nalepkami le eden izmed elementov preprečitve morebitnega nedovoljenega (kriminalnega) vnosa ponarejenih glasovnic v skrinjico. V preprečitev takih morebitnih kriminalnih ravnanj se namreč na volišču ves čas nahaja volilni odbor, ki bdi nad vnosom oz. oddajo glasovnic v volilne skrinjice. Zraven tega pa se mora v volilni imenik vsak volivec, ki pride glasovati tudi podpisati. Število oddanih glasovnic v volilne skrinjice pa ob zaprtju volišča ne more biti večje od števila volivcev, ki so glasovali. Iz navedenega razloga menimo, da navedena opustitev ne predstavlja grobe kršitve volilne zakonodaje, kot navajate v monitoringu. Po oceni MVK gre za lažjo kršitev navodil MVK o delu volilnih odborov na dan glasovanja.

Kršitve osebnega in tajnega glasovanja MVK na voliščih ni zaznala. V kolikor pa se pod navedeno kršitvijo ugotavlja nepravilnost postavitve volilnih zaslonov, za katerimi lahko volivec opravi tajno glasovanje, pa verjetno navedena ugotovitev drži. Ocenjujemo pa jo kot neznanje, če ne že nerodnost volilnih odborov pri postavitvi volilnih zaslonov.

Da volilni odbori ne bi imeli zapisnikov o delu volilnih odborov ne drži, ker smo ob prevzemu materiala od prav vseh volilnih odborov prejeli ustrezne zapisnike o delu volilnih odborov.

So pa navedene kršitve, na katere so bili volilni odbori opozorjeni tako po MVK, zaupnikih ter tudi izvajalcih monitoringa, bile na voliščih takoj odpravljene. Pri tem tudi ni prezreti, da so se obravnavane volitve izvajale na kar 114 voliščih,

ugotovljenih pa je bilo le sedem kršitev, kar kaže, da je velika večina volilnih odborov volitve izvajala brez kakršnekoli kršitve. Temu pritrjuje tudi dejstvo, da je bilo na teh volitvah na voliščih prisotnih preko šestdeset zaupnikov. Na delo volilnih odborov ni bilo nobenih ugovorov in je tako MVK lahko končno poročilo o izidu glasovanja za župana in štiri člane mestnega sveta sprejela že na svoji seji dne 19. marca 2013. Poročilo je dostopno na spletni strani www.maribor.si, mestna volilna komisija.

V zvezi z vašimi nadaljnjimi opažanji pa izjavljamo naslednje:

- Volišča so dejansko ne dovolj dobro označena. Pri označitvi volišč smo se držali dosedanje volilne prakse iz državnih in lokalnih volitev.
- Vsa volišča dejansko niso dostopna invalidom, ker enostavno takšnih volišč ni v zadostnem številu. Je pa gibalno motenim volivcem dostopnih vsaj 2/3 od 114 volišč. Na teh voliščih ni arhitekturnih ovir za dostop na volišče. Sicer pa je MVK določila znatno več volišč dostopnim invalidom, kot ji to nalaga Zakon o lokalnih volitvah – ZLV oz. Zakon o volitvah v Državni zbor – ZVDZ. Na teh voliščih so lahko na podlagi posebnega seznama glasovali invalidi, ki so o takšni želji predhodno obvestili MVK. Na enem izmed volišč smo imeli tudi glasovalno napravo za glasovanje slepih in slabovidnih volivcev. Strinjamo pa se, da je v bodoče invalidom potrebno v čim večji meri omogočiti glasovanje na njihovih matičnih voliščih.

- Pisarniški material se je volilnim odborom delil v okviru obstoječe volilne prakse iz prejšnjih volitev. Strinjamo se, da bi lahko bilo na volilne odbore razdeljeno nekaj več pisal, ker iz leta v leto izgine večje število pisal iz volilnih zaslonov, za katerimi volivci opravljajo osebno in tajno glasovanje.
- MVK je vložila velike napore za usposobljenost volilnih odborov. V ta namen je MVK izdelala podrobna navodila za delo volilnih odborov pred dnevom glasovanja, na dan glasovanja in za delo po zaprtju volišča. Navodila so člani volilnih odborov prejeli v obliki brošurice. Navodila so bila objavljena tudi na spletni strani mestne volilne komisije. Zraven tega so bile za volilne odbore izvedene inštrukcije v obliki delavnice, na katerih je MVK s praktičnim prikazom vseh volilnih opravil in slikovnim prikazom veljavnih ter neveljavnih glasovnic, volilnega imenika, zapisnika o delu volilnega odbora, člane volilnih odborov poučevala o pravilnosti in zakonitosti dela volilnega odbora. Iz navedenega razloga menimo, da so bili volilni odbori s strani MVK zadostno poučeni in seznanjeni o delu volilnega odbora.

Da pa so si člani volilnih odborov različno tolmačili navodila o delu volilnih odborov pa gre prepisati k temu, da na dan volitev na volilnih odborih deluje preko 600 članov volilnih odborov, pri čemer vsi niso strokovno dorasli navedenemu delu. Do tega pa pride iz razloga, ker nekateri člani volilnih odborov svoje delo jemljejo prelahkotno in sploh ne poslušajo ter sledijo navodilom MVK. MVK pa na izbiro članov volilnih odborov ne more vplivati, ker člane volilnih odborov predlagajo politične stranke. Razvrščanje članov po volilnih odborih pa določa zakonodaja.

- Kuverte za spravilo veljavnih, neveljavnih in neuporabljenih glasovnic so bile dovolj velike in opremljene s samolepljivo zaporo in se je tako ves navedeni volilni material lahko varno spravil v navedene kuverte. Tudi pri predaji teh kuvert se je sledilo dosednji volilni praksi na državni in lokalni ravni.
- Da so bili zapisniki o delu volilnih odborov funkcionalno neprimerni in da ne vsebujejo vseh potrebnih rubrik za ustrezne vpise (npr. rubrike za vpis prisotnih zaupnikov in opazovalcev in beleženje morebitnih kršitev) so protispisna navajanja, ker je zapisnik o delu volilnih odborov sestavljen v skladu z volilno zakonodajo, povsem pregleden in jasen in v njem so tudi rubrike za vpis navzočih zaupnikov in ostalih opazovalcev ter tudi rubrike za beleženje morebitnih kršitev.
- Telefonskega zajemanja volilnih rezultatov zakonodaja ne nalaga volilnim organom. Navedeno zajemanje je MVK volilnim odborom odredila le zaradi potežitve javnosti (medijev), da se čim prej seznanijo z neuradnim izidom volitev za župana in z udeležbo na volitvah.

Zajemanje volilnih rezultatov v verificirani program za ugotavljanje izida volitev v celotni občini se izvaja z vnosom podatkov iz zapisnika volilnega odbora. Pri takem vnosu sodeluje član MVK in usposobljen zajemalec podatkov. Vse vnose nato še enkrat preveri MVK.

V poročilu dana priporočila je MVK (razen uporabe nalepk za enkratno uporabo, boljša označba volišč) dejansko upoštevala že pri sedanjih volitvah. Vsekakor pa bo celotno poročilo pregledala in strokovne ter utemeljene predloge tudi upoštevala pri naslednjih volitvah. Tudi MVK se zaveda, da nič ni

tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Vse v smeri zakonitega in poštenega izpolnjevanja volilne pravice kot ustavno varovane človekove pravice.

Namesto zaključka se MVK še enkrat Centru za državljansko vzgojo zahvaljuje za korektno in strokovno sodelovanje pri opravljenem monitoringu nadomestnih lokalnih volitev 2013. Tudi v bodoče si zelo želimo vašega sodelovanja pri volitvah.

Hkrati predlagamo, da je naš odgovor na poročilo sestavni del (priloga) vašega poročila.

Volilni pozdrav!

Predsednik mestne volilne komisije
Branko REISMAN